

2018. október

Trubnik

V. évf. X. szám

KIIRTÓS

Pilisszentlászlói Hírmondó

Önkormányzati támogatásban nem részesülő cenzúramentes havilap

Svetoznámy fotograf Ladislav Bielik zahynul na ceste do Senváclavu

(August 1968 - Pilíš 1984)

Tam vysoko vo vrchoch, kde takmer siahaš na nebesá, leží Senváclav. Je to pozoruhodné miesto. Nie len prekrásnou polohou dedinky v prírodnom amfiteátri v uprostred Pilíšskych a Visegrádskeho vrchov. Ale aj svojou slávnou minulosťou, úspešnou prítomnosťou a nádejnou budúcnosťou. Ostatných 300 rokov žije aj v znamení Slovákov, ktorí sa tu usídlili po vyhnaní Turkov.

A práve s jedným Slovákom (ale z z materskej krajiny) súvisí aj náš príbeh. Pred pár týždňami sme si pripomenuli 50 rokov od násilného vojenského prerušenia nádejného demokratického vývoja v Československu, zvaného Pražská jar. Jedným zo symbolov okupácie krajiny vojskami Varšavskej zmluvy v auguste 1968 je svetoznáma fotografia muža s odhalenou hrudťou pred sovietskymi

tankmi. Obrázok (a mnohé iné z tých dní) vytvoril fotoreportér Ladislav Bielik. Stal sa populárnym vo svete, ale po zmene politickej klímy doma aj nežiadaným. Nemal trvalé zamestnanie. Živil sa tým v čom bol vynikajúci. Ako fotograf na voľnej nohe. Jeho syn Peter takto spomína: „Nakoniec sa dostal k motorizmu. Fotil Fera Dobrotu, Joža Studeniča a iných na Pohároch priateľstva, chodil s nimi do Maďarska a Čiech. To sa mu stalo osudným. Mal kamarátov maďarských pretekárov. Na pretekoch v Pilišskom pohorí neďaleko Budapešti mu jeden z nich, Peter Szabócsfi ukázal zákrtu, kde môže urobiť dobré zábery. No motorista ju neovládol, vyletel z trate a zabil šesť ľudí. Medzi nimi ota.“ Bolo to 24. marca 1984. Vyšetrenie potvrdilo, že príčinou smrti divákov bola ich prítomnosť na mieste, kde nemali byť.

Miesto tragédie Senváclavania určite poznajú. Je to úsek cesty neďaleko horárne Király kunyhó

vadasház. V tejto súvislosti (a vo väzbe na Slovensko) je zaujímavý fakt, že cesta, na ktorej prebiehali preteky bola novopostavená a súvisela s prípravou výstavby vodného diela v Nagymarosi, stavaného spoločne s Československom. Preteky do vrchu sa tu odvtedy neorganizovali.

Keď pôjdete zo Senváclavu dolu do Vyšehradu k Dunaju a či späť myslíte na dve veci: bezpečne jazdite za volantom a spomeňte si na šiestich ľuďoch, ktorí tu zahynuli pred viac ako 34 rokmi. A možno sa podarí v spolupráci so správou lesov Národného parku vybudovať aj pamätný kameň. Ako prejav dobrého spolužitia Maďarov a Slovákov, ktoré má zdravý základ v spoločne prežitej minulosti. Ukazuje sa, že vždy sa nájdú ľudia, ktorí dokážu podať pomocnú ruku. Bez ohľadu na národnosť. Senváclavania a Pilišania nezabúdajú.

Jozef Schwarz

Ladislav Bielik, a világhírű fényképész életét vesztette a Szentlászló felé vezető úton 1968. augusztus – 1984. Pilis

Odafent, magasan, a csúcsok között, ahol majdnem eléred az eget, fekszik Pilisszentlászló. Figyelemreméltó hely. Nemcsak a település természeti amfiteátrumhoz hasonlatos szépséges

fekvésével, a Visegrádi-és a Pilis hegység ölelésében, de dicső múltjával, sikeres jelenével és reményteli jövőjével is kitűnik. A legutolsó 300 esztendő a szlovákok jegyében is telt el, akik a törökök kiűzése után telepedtek itt le.

Éppen az egyik, bár anyaországbeli szlovákhöz fűződik

történetünk. Néhány héttel ezelőtt megemlékeztünk az 50 esztendővel ezelőtt történetekre, amikor Csehszlovákia reményteljes demokratikus fejlődését, az úgynevezett prágai tavaszt megszakította az erőszakos katonai beavatkozás. A Varsói Szerződés hadseregei 1968 augusztusában végrehajtott megszállása egyik szimbólumát jelenti

az a világhírű fényképfelvétel, amelyen egy, a felsőtestét szabaddá tevő férfi áll a szovjet tankok előtt. A képet és azokban a napokban számos másikat is, Ladislav Bielik készítette.

Tevékenységevel és alkotásaival világszerte ismertté vált, de a politikai hangulat változása következtében odahaza nemkívánatos személy lett. Nem volt állandó munkahelye, ezért abból élt meg, amiben kiemelkedett, mint fényképész a saját lábára támaszkodott. Peter, a fia így emlékezik: „Végül az

autósportnál kötött ki. Fero Dobrotát, Jožo Studenicát és másokat fényképezett a Barátság kupákon, járogatott velük Magyarországra, Csehországba. Mindez végül sorsszerűvé vált számára. Összebarátkozott a magyar versenyzőkkel. A Budapesthez közeli Pilis hegységben rendezett versenyen, egyikük,

Szabolcsfi Péter megmutatott neki egy kanyart, ahonnan jó felvételeket lehet készíteni. De az autóversenyző elveszítette uralmát járműve felett, lerepült az útról és hat ember halálát okozta. Köztük volt az apám is.” Ez 1984. március 24-én történt. A vizsgálat megerősítette, hogy a nézők halálát ottani jelenlétük okozta, azon a helyen, ahol egyébként nem tartózkodhattak volna.

A tragédia helyszínét a Pilisszentlászlóiak bizonyosan ismerik. Ez az útszakasz közel esik a Király kunyhó nevet viselő erdészházhoz. Ezzel összefüggésben (Szlovákiához kapcsolódva) érdekes tény, hogy az út, amelyen a versenyek zajlottak, újonnan épített volt és összefüggött a nagymarosi vízlépcső építésével, amely közösen valósult volna Csehszlovákiával. Versenyeket ezt követően itt már nem szerveztek.

Ha Pilisszentlászlóról megyünk lefelé Visegrád irányába, a Dunához, vagy az ellenkező irányba, két dolog gondoljanak: biztonságosan vezethetnek a kormány mögött és emlékezzenek a hat emberre, akik több mint 34 esztendővel ezelőtt itt veszítették életüket. Lehet, hogy sikerrel járunk és együttműködésben a Nemzeti parkkal, mint az erdők kezelőjével, emlékkövet emelhetünk, mint a magyarok és szlovákok jó együttélésének jeleként, amely egészséges alapon és közösen megélt múlton nyugszik. Megmutatkozik, hogy mindig fellelhetők olyan emberek, akik segítő kezet nyújtanak. A nemzetiségre tekintet nélkül a szentlászlóiak és Pilis népe nem felejt.

Jozef Schwarz

fordította: Papanek László

Szlovák nemzetiségi nap

Szentendre Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat idén, immár harmadszor tartotta meg szlovák nemzetiségi napot. Az igen jól sikerült rendezvényen Verseghi Nagy Miklós Szentendre polgármestere is jelen volt. Ünnepi beszédjében kihangsúlyozta, országunk vezetésének a Magyarországon élő nemzetiségek iránti tiszteletét és nagyrabecsülését. Visszatérve az ezeréves közös múltunkra, az Országalapító Szent István szavait idézve; „Az egy nyelvű ország, gyenge és esendő” kifejtette a Magyarországon élő nemzetiségek fontosságát közös hazánk Magyarország fejlődésének érdekében.

A műsor programja alapján, az Elsik Vilmosné Margitka által vezetett, Pilisszentlászló nagy múltú

Nefelejcs énekkara nyitotta meg az ünnepi műsort. Elsőnek a Pilisi himnuszt énekelték el két nyelven. Íme a szívhez szóló Himnusz szövege, mely verselve is igen megható, hát még a Nefelejcs népdalkörünk előadásában!

Száll a madár ágról ágra

A pilisi szép határra.

Száll, száll, száll,

Megfürdik a lángözönbe

Száll, száll, száll.

Ó Pilisi szép hegyek

Földre hajló lombos koronák,

Csodás világ,

Földi mennyország.

II.

Itten nincsen zajló tenger,

A nagy erdőrengetegben,

Csak susog a szél,

Mikor Pilis ősi erdő

Lelkünkhöz mesél.

Ó, pilisi szép hegyek,

Földre hajló lompos koronák,

Csodás világ, földi mennyország.

A himnuszunk kétnyelvű eléneklését követően, a közönséget elvarázsolva szlovák és magyar nyelvű

népdalokat adtak elő. Műsoruk befejezését viharos tapssal köszönte meg a publikum.

Az éneklést, a Kóspallagról érkezett vendégek közül Varga Hermina, igen érzékeny előadott szavalata követte, amit a jelenlévők elismerő tapsukkal jutalmaztak.

Ezt Kapi Gábor Nótás kapitány a csodálatos stílusban előadott, katona dalai követték.

Negyediknek Gombos Piroska állt a publikum elé, aki igen szép stílusban előadott versével érdemelte ki a hallgatók elismerését, akik vastapssal nyilvánították ki tetszésüket.

A Pilisszentkeresztért Kulturális Egyesület, szintén nagy sikert aratott.

A Pilisszka Rodina Pilisszentkereszt, szintén jeleskedett, Pilis és környéke tradicionális kultúrájából.

Az Ozembuch (Földhözütögető) - ként ismert, mindig vidám Vyborni örökifjú együttest nem kell dicsérni. Szentendre szlovák nemzetiségi

önkormányzattal, kapcsolatban, a „tollam” végére kívánczik egy megjegyzés, mégpedig az, hogy annak minden tagja pilisszentlászói születésű, illetve ottani szülők sarja. Tehát ezért is sok sikert kívánok nekik szlovák kultúránk minél további megőrzéséhez.

Tisztelettel: Franyó Rudolf

Pilisi Ősz - 2018

Idén szeptember 29-én került sor az immár 17. éve megrendezésre kerülő Pilisi őszi megrendezésére. A Körkép újságunkban minden lakosunk megkaphatta és olvashatta annak tartalmát, amely nagyon nemes egyszerűséggel ismerteti röviden a rendezvény célját.

E szerint, a rendezvény célja, hogy közelebb hozza egymáshoz, a községünkhöz bármilyen formában kapcsolódó embereket, valamint az értékek felismerése, megőrkítése és hagyományaink továbbadására törekszik. Valóban szép, írás!

Ezt a gondolatmenetet követi kedves Kertész József úr nemes szándékú intelme.

„Miért is kell a Pilisi Ősz? Hogy az Érték, ami ott

van körülöttünk, bennünk, emberben, festményben, faragott kőben, pogácsában, az ne merüljön feledésbe.” Nagyon értékes gondolatok- intelmek!

A rövid megnyitó beszédet követően, Nefelejcs Népdalkör dalcsokrát halhattuk azon kevesek, akik jelenlétünkkel megtiszteltük a rendezvény szervezőit, valamint a citerával és hegedűvel megerősített tizenhat asszonyt és két férfit, számláló népdalkörünket.

Bizony, bizony szomorú látványnak lehettem tanúja. Egyik kezem ujjaire sem volt szükségem, hogy megszámloljam a jelenlévő a helyi születésű falubelieket. Elég volt arra a hüvelykujjam. Ahá, egy már van, kezdtem a számlolást, mikor megláttam az első padon ülő Németh Erzsikét, aki Pilisszentlászói származású. A többi képen is látható igazán egy gyerekmaréknyi jelenlévőt, ha végig elemeznénk, kiderülne, hogy a rendezők és közreműködők, illetve azok szoros családtagjai.

A tények makacs dolgok, tehát ez a szomorú valóság.

Kertész József, csodálatos gondolataira, intelmeire nem akad vevő a most már, több mint ezer főre duzzadt faluban?

A többségben derék helybeli asszonyainkra nem

kíváncsiak a volt osztálytársaik szomszédaik rokonaik, családtagjaik, unokáik és sorolhatnám, hogy kik. Amennyiben, csak derék asszonyaink hozzátartozói, jó barátai lesétáltak volna erre az egy misényi időre, már megtelt volna szeretett iskolánk, udvara.

Hajdanában, de csak fél emberöltővel ezelőtt is, ezen az udvaron tartott rendezvényeken férfiak, asszonyok, gyerekek tömegei szoktak jelen lenni.

Nem, nem, az nem lehet, hogy csak úgy ok nélkül

ennyire elfásult volna lakosságunk.

Hát akkor, arccal a megoldás felé, mélyen Tisztelt Faluvezető Uraink!

Ahol több az előadó, mint a néző, és „hát-hát” azok is leginkább illemből- vagy, tán kötelességből vannak jelen, ott szükség van előadásra?

Fotó, szöveg: Franyó Rudolf

Vendégszereplés Csővár szüreti mulatság

Fotó: Franyóné Pálinkás Margaretta

Pilisszentlászló Nefelejcs énekkarát, az a megtiszteltetés érte, hogy meghívást kapott a szintén szlovákjuk Csővár szüreti mulatságán történő felvonulásra és az azt követő műsoron való fellépésre.

Derék asszonyainknak ez a meghívása, keresztezte a helyi Pilisi Ősz megrendezése. Ügyes szervezéssel azonban mindkét meghívásnak eleget tudtak tenni. Itt Pilisszentlászlón befejezván műsor eleji fellépésüket, majd a közben Visegrádról megérkezett buszba ülve, a nagymarosi rév irányába indultak. A szüreti felvonulást azonban már lekésték, a színpadon történő fellépésükhöz viszont még sokat kellett várniuk. Addig sem unatkoztak, hiszen végig nézhették az előttük fellépő hét együttest, és kötetlen beszélgetés formájában, új kapcsolatok születtek.

A hosszan elhúzódó, igen tartalmas műsor a helyi óvodások és nevelőik fellépésével kezdődött.

Az ovisokat a szintén helybeli iskolások követték, akik szintén magyar szlovák nyelven szerepeltek. Mindkét csoport szerepléséből sugárzott a

szereplésen való testi, lelki odaadás. Mely a pedagógusok munkáját dicsérte. A jelentős létszámban összesereglett nézők nagy tapssal jutalmazták, a gyerekek ügyes fellépését.

A két helyi gyerekcsoport fellépését, a közeli Kétdodonyi hagyományörző Csoport követte.

Kétdodonyiak, ahogy az, nevükből is kitűnik hagyományörzésből, öltözetükkel is jelesre vizsgáztak.

A műsor alatt várva a fellépésünkre, vendéglátóink odaadó vendéglátását élvezhettük.

Közben már a negyedik fellépő Csata Táncegyüttes lépdelt az igazán érdekes kivitelben készült pódiumra. Csata táncegyüttesről, még hozzá kell fűznöm, hogy Isaszegről érkeztek. Nekem is feltűnt ilyen nevű érdekes elnevezése a táncegyüttesnek. Mikor bátorkodtam megkérdezni vezetőjüket, hogy honnan jöttek, készségesen válaszolta; Isaszegről.

- Ahá, így már értem, - mondtam fejemmel bólogatva. Így, már igen Tisztelt Olvasóim is megértik, hogy a híres Isaszegi csata lett névadójuk, ami Kossuth apánk vezette Szabadságharcunk alatt történt. Csata Táncegyüttes Isaszegről, valóban határozott mozgású táncokat adott elő.

Csata Táncegyüttest, a Zensky Hlas Hagyományörző Csoport követte. Mint ahogy az rögtön szembetűnik az együttes elnevezése; nem fele magyar fele tót! Éppen ellenkezőleg első fele tót, majd a második fele magyar. Tehát magyarra fordítva az együttes neve: Asszonyi Hang Hagyományörző Csoport. A fura elnevezésű csoport tiszteletre méltó szlovák hagyományaink terén végzett ténykedéséért.

Az előadásuk is ezt sugalmazta.

Galgamácsai Őszirózsa Nyugdíjas Klub, hatodiknak lépett fel a pódiumra, és bizony korukat meghazudtolva adták elő igazán begyakorolt műsorukat. Előadásukat, lelkes taps követte.

Csővári Muskátli Hagyományörző Egyesület közvetlen előttünk lépett fel.

Asszonyaink a megszokott módon, tehát szemben már nem láthatták előadásukat, hiszen nekik, mint a következő fellépőknek a színpad oldalán kellett már színpadra lépésüknek megfelelően sorakozniuk. Így csak ízes szlovák nyelvű hangjukat hallhatták vendéglátóink színeiben fellépőknek.

Fotó: Franyóné Pálincás Margareta

Miután vendéglátóink egyesülete levonult a színpadot övező zöld fűbe, asszonyaink a két

Fotó: Franyóné Pálincás Margareta

férfiúval léptek a pódiumra. Annak ellenére, hogy oly sokat kellett várniuk és mögöttük volt a pilisszentlászlói szereplés, valamint az utazás, nagyon szépen szerepeltek, olyan helyen, ahol még nem volt alkalmuk a bemutatkozásra.

Kilencediknek ismét a már előtte negyediknek fellépett Csata Táncegyüttes, Isaszegről lépett fel másodszor is.

Fellépésükkel az ünnepi műsor befejeződött.

Csővár Szlovák Nemzeti Önkormányzat, minden jelenlévő vendéget, a Községháza dísztermében zenés vacsorával fogadott.

A hangulatos vacsorát befejezván észre sem vettük az idő múlását, így már esti sötétségben szálltunk fel buszunkra, és késő este szerencsésen hazatértünk.

Franyó Rudolf

Őrizzük meg értékeinket Kápolna

Kápolnánk 1825-ben épült, ez az évszám látható a főhomlokzaton. Az építése óta több felújításon, sőt bővítésen is átesett. 1867. szeptember 14-én a bejáratí rész meghasadt.

Ekkor kőtámaszokkal orvosolták a repedést. Nyolc évvel később, 1875-ben az akkor éppen ötvenéves kápolna főhomlokzatát alapjáig le kellett bontani, és újjáépíteni. A következő évben a harang repedt meg. Még ugyanebben az évben

másikat öntöttek. 1885-ben, az akkor már hatvanéves zsindegy annyira elöregedett, hogy nem érte meg javítani. A három ablakot is akkor cserélték ki. A szigetelés hiánya miatt köröskörül elvizesedett a falak alja. Fél méter magasságban leverték a vakolatot és újravakolták. 1898-ban a nagy templom padozatának burkolatából kimaradt cementlapokból

elkészítették a kápolna padozatának a burkolatát. 1903-ban piros pala burkolatot kapott a tetőzet.

A két világháború között és a háborút követő kommunista diktatúra alatt, a hatvanas évekig jelentősebb felújítás nem történt. Az épületet 1966-68 között kívül belül újravakolták. Említést érdemel, hogy ezeknél, a munkálatoknál az asszonyok is derekasan kivették részüket. Ők verték le a vakolatot, és kézi erővel keverték a habarcsot, takarították a törmeléket stb. 2002-ben általános, komoly felújítást végeztek rajta. Ezzel a

felújítással kápolnánk állagának megóvása hosszú időre megoldódott. A római katolikus kápolnánkban, jelenleg ökömínikus istentiszteletek folynak. A kápolna, mint két évszázados építmény is előkelő helyet foglalt el minden időnkben falunk életében, ezért is rászolgált arra, hogy helyet kapjon községünk értéktárában.

Tisztelettel, Franyó Rudolf

Örök emlékezet okául

Örök emlékezet okául néhány sornyi megemlékezés a már életében legendává vált dr. Katona Gyula körzeti orvosunkra, aki 1919. szeptember 12-én született és évtizedekig körzeti orvosként szolgálta falunkat. Sokunknak van egy-egy anekdotája gyógyító munkája kapcsán. Ízig-vérig orvos volt.

1944-ben Szentendrén kezdte pályáját. 25 évig tanácsstag is volt. Munkája tiszteletéül kapott miniszteri elismerést, volt érdemes orvos, megkapta a Városért, az Egészségügyért, és a Pro Urbe Szentendre elismerést, Szentendre város díszpolgára, valamint a Pro Sanitate díjat is megkapta. Számára viszont legfontosabb volt a lakosság elismerése, betegeknek köszönete. 2005. november 14-én hunyt el.

Két megtörtént eset a híres humoráról, amit Elődeink humora IV. című könyvemből szedtem elő.

ORVOSI TANÁCS

Róza néni fájlalta a lábát. Kihívták hozzá a jó kedélyű Katona doktor urat.

Doktor úr megvizsgálva a beteget fölírta az orvosságot.

- Naponta háromszor vegyen be ebből a gyógyszerből. Ha esetleg holnap után sem tud lábra állni, akkor jöjjön a rendelőbe, hogy megnézzem a lábát.

SZIMULENCIA

A szeretett, népszerű Katona Gyula bácsi fiatal korától hosszú évtizedekig volt községünk körzeti orvosa.

Minden Pilisszentlászlait név szerint ismert. Néhány napra táppénzes állományba helyezte a kevésbé beteget is.

Közvetlen humora miatt mindenki szerette.

Bizalommal fordultak hozzá a betegek és a kevésbé betegek is.

Így jutott szentendrei rendelőjébe Cili néni is.

- Hol fáj, Cili néni? – kérdezte a doktor úr.

- Jaj, jaj doktor úr! Itt is, ott is,

mindenhol minden.

Az orvos megmérte a vérnyomását, meghallgatta szívverését, megnézte torkát. Nem talált semmit.

- Aztán hogy jött ide? – kérdezte.

- Jaj, doktor úr, szaladnom kellett lefelé a kerten, hogy elérjem a buszt, mert kapálni voltam a málnát.

- Cili néni, magának nagy betegsége van, maga szimuláns. Menjen szépen haza, és pihenjen - szólt mosolyogva doktor úr.

Cili néni leballagott a buszállomásra, éppen elérte a pilisszentlászlói járatot. Sógorasszonya Pap-réti elágazásnál, (akkoriban a 11-es út izbégi elágazását nevezték így), szállt fel.

- Cili, te nem a málnát kapálsz? - kérdezte a sógornő.

- Jaj, dehogy kapálom. Szerencsém, hogy lejöttem

a doktor úrhoz - mondta átkiabálva az ülő utasok feje felett.

- Mi a bajod? – kiáltott vissza a busz elejéből a sógorasszony.

- Jaj, nekem nagy betegségem van, olyanról még nem is hallottam.

- Aztán milyen orvosságot írt fel a doktor úr? – jött a következő kérdés.

- Jaj azt mondta, olyan súlyos betegségem van, amire még nem találtak ki orvosságot.

Valami szimulenciát mondott a doktor úr.

Franyó Rudolf

Közérdekű Vélemény a közlekedés rendjéről

A Szentendrei út forgalmát hosszú ideje figyelemmel kísérem. Itt lakom és általában otthon tartózkodom. Sokat változott a közlekedés az elmúlt évtizedek során. Pilisszentlászló egykor zsákfalu volt. A lakosság szekéren, vagy gyalog ment Szentendrére, és más településekre.

A Visegrádra menő út megépülése alapvető változást hozott falunk életében. Gyarapodtak a gépkocsik, egyre többen saját autóval közlekednek.

Jelentősen meg növekedett az átmenő forgalom. Nem túlzok, ha a Szentendrei út hétfévi forgalmát budapesti csúcsforgalomhoz hasonlítom. Motorosok keserítik meg az itt élők életét, akik tuningolt motorokkal, nagy zajt keltve, és a megengedett sebességet messze túllépve hajtanak keresztül településünkön. Nem ritka az 50 – 100 motorból álló konvoj sem.

Tapasztalataim szerint a gépjárműforgalom legalább 70 % -a Átmenő forgalom. S közlekedők egy jelentős része a 11- es utat szándékozik elkerülni, mert így gyorsabban eljutnak céljukhoz. Közöttük nem csak személygépkocsik vannak. Nagy számban jönnek erre nehéz járművek, turistabuszok, nyerges vontatók, kamionok, nem törődve a súlykorlátozással sem.

Megtehetik, mert alig van ellenőrzés. Tiltó táblák nem tartják vissza a szabályokat, megszegőket.

A következmény előre látható. Szép lassan tönkre megy a Szentendréről Visegrádra vezető közút, amelyen már most is kátyúkés gödrök vannak.

Falunkban számos ingatlan épül, amelynek őszintén örülünk. Az építkezésekhez el kell jutni a markológépeknek, az építőanyagot szállító tehergépkocsiknak.

A tűzifa létkérdés, amelyet szintén szállítani kell, mint ahogy a szennyvizet is.

Kikkel szemben kellene hatékonyabban fellépni?

- A súlykorlátozást megszegő átmenő forgalomnak.

- A szabályokat semmibe

vevőmotorosoknak

A változáshoz hatékonyabb rendőri és polgárőri fellépés szükséges. Rendszeres jelenléttel, sebességméréssel. Már a látható jelenlét is fegyelmező erő. Időnként szükséges lenne a súlyhatár megszőrés mérésekkel is. Vannak már ilyen eszközök, sokszor látunk ilyeneket az utak mentén.

Alkalmas helynek lehetne a hegytető, vagy a Szentendrei úton lévő buszmegálló is.

Ezek a gondolatok Foglalkoztatnak, miközben tehetetlenül nézem a házunk előtt közlekedő járműveket

Koncz János nyugalmazott ezredes

Mátyás király fiának, Corvin Jánosnak kincse

Peter Mišák és Peter Vrlík

Ezt a történetet nekünk senki sem mesélte el. A régi krónikák megsárgult lapjainak emlékei között sem lelhető fel. Azt sem lehet tudni, megtörtént-e egyáltalán. Mindazonáltal éppen ezért lehetséges, hogy éppen így esett meg, melyről a valamikor hírneves Likavai vár szélfúttá falai suttogva mesélnek a koromsötét éjjeleken.

A régi időkben vár és a környék uraként élt itt Hunyadi János, a fiatal lovag, Mátyás király házasságon kívül született fia, akit apja után a Corvin néven is illettek. Uralkodó édesapja halálát követően hatalmas birtokot örökölt. Csak az ingóságok, a bútorok, a kastélyok felszerelése és

minden, melyben édesapja lakott, négyezer jóféle velencei aranyat ért.

A készpénzvagyont is tekintélyes összegre rúgott és az ifjú főnemes úgy élhetett, mint a mesében.

Vagyont

azonban

fokozatosan

elvesztette. Az

arisztokraták féltek tőle és leginkább attól, hogy lépéseket tesz a magyar korona megszerzésére. Corvinnak saját maga védelmére erős sereget kellett fenntartania és vagyonát a Balkánon folytatott katonai hadműveletekre fordította. Mátyás fiának a boszniai trónt ígérték és kiterjedt földbirtokokat Szlavóniában.

János ugyanakkor nemcsak tette kész lovag és bölcs hadvezér volt, hanem előrelátó gazdálkodó is. Vagyonának egy részét a besztercebányai bankházakban aranyra váltotta és azt – az akkori idők tanúinak elbeszélése alapján – a Likavai vár alagsorában jól el is rejtette.

A sors az ifjú Corvint a világban messzire sodorta és kincséért soha nem tért vissza. Teltek, múltak az évek, az évszázadok, de arra soha senki nem lelt rá. Lehet, a feledés pora belepte és ezért senki, sem kereste. Mindez addig, amíg Thököly Imre, a korona ellen fellázadó herceg meg nem állt a várban, miközben Magyarországról menekült. A főnemes igencsak fiatal volt még és az ellenség által körbezárt Likavai vár intézőjének személyi testőrével megosztotta a titkot. Elárulta a katonának, azt, a mit édesapjától, annak halála előtt megtudott. E szerint, a várban rejtette el Corvin a kincsét.

Imre, rövid idő elteltével női ruhába öltözve, titokban elhagyta a várat, melyet a császári hadsereg elfoglalt. A testőr megadta magát a győztesnek és abban a reményben, hogy életét megmentheti vele, elárulta a császár

hadnagyának a kincs titkát. Amaz hivatott néhány embert a faluból, köztük egy kőművesmestert és az örrel együtt éjszakánként az alagsort kezdték átkutatni. Kalapácsaikkal végigkopácsolták a falakat, a kapákkal átgereblyézték a földet, a kőburkolatot és a vert agyag padozatot püfölték a pincékben. Közben füleltek, nem hallják meg valahonnan a reménykeltő kongó hangot.

Végül az idehurcolt legények egyike egy félreeső pincehelyiségben meglelte a helyet. Kapával gereblyézte a felszínt, aztán a kezével, végül térdre ereszkedett és félresöpörte a ládikó köré vert agyagot annak sarkai körül és az acélpántokról.

Hívta a hadnagyot és a segítőtársaival, együtt kiemelték a nehéz tárgyat az üregből.

„Kifelé mindenki!” bődülte el magát a tiszt és az embereket kizavarta a pincéből. „Aki csak elsuttogja, hogy mit látott, az a halál fia lesz,” fenyegetőzött és ökölbe szorított kezével kardja markolatát, ütögette.

A falusiak hazatértek, a kincsről beszámoló katonát, a valamikori testőrt, a börtönbe hajították, egy darabka kenyérrel meg néhány csepp vízzel, lassú éhhalálra ítélve.

A pincébe került a kőművesmester is, de ő bőségesen kapott kenyeret, májpástétomot, jó bort és tiszta forrásvizet is. Ágyát meg is vetették, akárha nemes ember lenne, de a helyiség bezárt ajtaja előtt két állig felfegyverzett őr álldogált éjjel és nappal.

Egy hét is eltelhetett és kőművesmester már kezdett aggódni, mi lesz vele, de bele, sem mert gondolni, milyen lelkiállapotban lehet fiatal felesége, aki egy szekérderekyi gyermekük gondját viseli. Igazság szerint nem éltek rosszul, hiszen a Liptó vidéki kőműveseknek már az időtájt is volt elég munkájuk, amiért jól meg is fizették őket. Ezért aztán mesterünk sem feltételezte, hogy őt a Likavai várban bármi veszély is fenyegetné. Térdei akkor kezdtek remegni, mikor már a második hét is eltelt és kedves hadnagy úr, aki hősünket őriztette, a továbbiakban sem mutatkozott.

A kőműves hiába faggatta az őreit. Amazok nem is értették, vagy legalábbis úgy tettek. Állítólag, ezt az eleséget hordó szolgálólány mondta, amazoknak megtiltották, hogy a fogollyal szóba elegyedjenek.

A hadnagy eközben éjszaka, a legnagyobb titokban, meszet és homokot hozatott a várba. Az itteni szolgálók hatalmas vedrekben vittek vizet a vár alagsorába és az odavezető lépcsőkhöz nagy kupac követ halmoztak fel. Mindez hosszú időt vett igénybe, hiszen mindez esténként és éjszakákon zajlott, így aztán kevesen tudhattak erről.

Két hét elteltével maga a hadnagy jelent meg az őrzött helyiségben, két katonával az oldalán. A kőművesmester felé intett, hogy amaz kövesse. A folyosóra kilépve elküldte az öröket és együtt elindultak arra a helyre, ahonnan a láda előkerült.

A hadnagy útközben megállt, körbenézett, követi-e valaki őket és aztán tüzet csiholt, mellyel egy fenyőszilánkot gyújtott meg. Az alkalmatosság sok

világosságot ugyan nem adott, de legalább láthatták, merre is lépkednek.

„Óvatosan gyere, zajt ne csapj,” parancsolt rá a hadnagy a mesterre. „Senki sem tudhatja meg, hogy itt vagyunk, és mit teszünk.”

Az öve mögül előhúzott egy bányászkalapácsot és odaadta a kőművesnek. „Végigkopogtatod a falakat. Ha kongó hangot hallasz, szólj nekem.”

„Hiszen ezt már megcselekedtük, nagyságos uram,” ellenkezett a kőműves.

„Tettétek, vagy sem, én tudom, mit teszek, te pedig ne felelőlj, csak tedd, amit parancsolok,” vágott a hadnagy a másik szavába.

Lassan haladtak előre, a kőműves a bal és a jobboldali falon is kopácsol, míg végül az egyik helyen az ütés tompán visszhangzott, mintha a fal mögött valami üreg rejtezne.

„Itt,” szólalt meg a mester és mindkét férfi megállt.

„Üss oda még egyszer,” parancsolta a tiszt.

A kőműves ismét rákoppantott és a fal üreges hangú választ adott.

„Jól van,” suttogta a hadnagy, mintha saját hangjától is félne. Az övében lévő zsebben matatott, majd előhúzott egy darab szenet és a falra, ahonnan a kongó hang jött, egy kört rajzolt.

„Visszatérsz a tömlőbe. Holnap érted jövök,” mondta a kőművesnek és ahhoz az ajtóhoz vezette, ahol emberünk már két hete raboskodott. Amott az örök megfogták és a mester visszatelepedett a priccsére. Reggelig a szemét sem hunyta le. Gondolataiban hazakeveredett feleségéhez és gyerekeihez, de rögvessé visszatért a vár alagsorába és szemei előtt megjelent a vasalt láda, a rosszindulatú tekintetű hadnagy, a nemtörődöm örök. A szomorúság úrrá lett rajta és félelem markába kerítette.

Reggel belépett a hadnagy, zsákkal a hátán. Valami megcsendült benne, mikor azt a mester lábához hajította.

„Fogd a zsákot és lódulj,” rivallt rá emberünkre.

Alighogy kiléptek az ajtón, a kőműves két ismeretlen legénnyel találta magát szemben. Tulajdonképpen csak kezdetben tűntek idegennek, hiszen az egyikben felismerte azt az embert, aki segített a láda kiadásában, a másikban pedig a katonát, aki őket vezette a vár pincéjében. Az egykori testőr két hét alatt lesoványodott és úgy nézett ki, mint egy csontváz. Szeme besüppedt,

arcán piszkos borosta éktelenkedett. A legények valami teknőt cipeltek. A mester átvette a zsákot a vállán. Már rájött, hogy kőművesszerszámok rejteznek az iszák mélyében. A négy ember megindult a folyosón. Elöl lépkedett a hadnagy és világított a többieknek, katonai fáklyát tartva kezében. Ahhoz a helyhez tartottak, ahol a falon a fekete kör volt felrajzolva. A zsákból elővették a szerszámokat és elkezdték a falat bontani. Nem tartott sokáig és nyílást vágtak az üregbe, akkorát, amelyen egy kisebb termetű ember átfért. A hadnagy betette a fáklyát és körbenézett. A mélyedés nem volt túl nagy. Egy ember nehezen beférne, ketten alig.

Az emberek eltakarították a törmeléket a lábuk alól és elindultak.

„Te maradj,” parancsolt rá a hadnagy a mesterre és elindult a másik kettő után.

Kisvártatva hallani lehetett a sötétben, amint visszatértek. A súlyos lépteik alapján terhet cipelhetek. Valóban. A tiszt, az ifjú falusival cipelte a ládát, mögöttük zihált a katona, egyik hóna alatt zsák mészt, a másik alatt zsák homok. Lehajította terhét, megfordult, majd egy jókora vödör vízzel érkezett meg újfent.

A teknőben keverték össze a meszet, a homokot és a vizet. A malter meleg volt. „Nem oltott meszet,” futott át a kőműves elméjén a gondolat, de nem szólalt meg. Kőműves kanálával megkavarta a maltert, azután kinyújtózott és nézte, amint a legények a ládát teszik be az üregbe. Csak a szeme sarkából pillantotta meg, hogy új lakat volt ráfüggesztve. „A hadnagy úr már megszolgált a magáét,” mondta ki a mester lelke legmélyén, és magába erőltette vissza mondanivalóját, melyet amúgy szeretett volna hangosan megosztani a többiekkel.

A láda az üregben csöndesen eltűnt, mintha mindig oda tartozott volna. A hadnagy kettőt lépett oldalsó irányba és a kezében egy pisztoly tűnt fel.

„Öld meg!” mondta a katonának és a falusi fiatalemberre mutatott.

A katona egyik lábáról a másikkra állt és értetlenül nézett a tisztre.

„Öld meg!” üvöltötte a hadnagy és tört nyomott alárendeltje kezébe. A katonában felébredt a harcos, a gyilkos ösztöne, nekiugrott az egészről mit sem értő falusinak és mellkason szúrta. Kirántotta a tört a sebből, és gyakorlott mozdulattal

átvágta a szerencsétlen torkát. Hirtelen lövés dördült és a katona élettelenül roskadt áldozata testére.

„Segíts nekem,” fordult a hadnagy a kőműveshez. Felemelte a katona holttestét és átlökte a nyíláson keresztül, be az üregbe. A mester kelletlenül, remegő kezével és lábával tette dolgát.

Ugyanúgy cselekedtek a szerencsétlen falusi legény testével is.

„Most rendesen falazd be,” parancsolt rá a kőművesre és fáklyával világított annak munkájához. Amaz rémületében alig bírt még megmozdulni is, de a régről elsajátított tudással, ösztönösen elvégezte munkáját. Rövidesen a fal ismét épnek bizonyult, olyannak, amihez soha, senki nem ért hozzá. Csak a friss és némiképpen még langyos malter árulkodott az eseményekről.

„Eltakarítjuk ezt,” szúrta a hadnagy a fogai közül. Kiöntötte a malter maradékát a falhoz, oldalra rúgott néhány megmaradt ködarabot, a teknőbe hajigálta a szerszámokat, a zsákokkal leborította és egyik sarkát megragadta. A másik vége a mesternek jutott és elindultak a folyosón. Nem arra, ahonnan jöttek, hanem az alagsor felé, ahol a ládára leltek.

„Mindenre gondolt ez a sátánfajzat,” gondolta magában a kőműves. A holmit behajigáljuk oda, ahonnan a láda előkerült...csak nehogy...” szorult össze szíve.

Végigmentek a folyosón, ahol még sötétlett a ládát körbevevő üreg. A mester most jött rá, milyen mély is a valóságban.

„Oda bedobjuk,” mondta a tiszt. „Esküdj meg, hogy halálodig, soha, senkinek nem árulod el, mit tettél és mit láttál,” förmedt rá emberükre.

„Esküszöm,” mormolta a kőműves a nyitott üreg felé, aztán megfordult és a hadnagyra nézett. Az utolsó, amit látott, a tiszt szabályjának villanása volt.

A szellő hangtalanul bolyong Likava várának feltöltődött alagsorában nem árulja el, mit sutognak a falak, nem mondja el, milyen könnyű volt a mesternek ígéretét megtartania, hiszen halála egy szempillantás múlva bekövetkezett. Soha, senki nem tudja meg, mi lett Corvin János kincsével és azt sem, milyen nyomorúságos halállal távozott a világból a hitszegő hadnagy.

fordította: Papanek László

Célkeresztben a parlagfű Közös bejárás

A Szentendrei Közös Önkormányzati Hivatal Hatósági Osztályának munkatársaival polgárőrségünk közösen járta be a községünk belterületi részén lévő gondozatlan, kaszálatlan elhanyagolt ingatlanokat, árkokat. E bejárás alapvető célja az volt, hogy a gaznövények elburjánzásának, elszaporodásának elejét vegyük, meggyőzéssel az érintett ingatlantulajdonost rávegyük arra, hogy jó gazda módjára tartsa kultur, rendezett állapotban a tulajdonában, használatában

lévő portáját. A Hatósági Osztály munkatársai más közterülettel kapcsolatos szabálytalanságokat is tapasztaltak, amely esetekben a megfelelő intézkedést megtették. Fontos, lakókörnyezetünk tisztán tartása. Pilisszentlászló az ország egyik legszebb természeti környezetében található. Ha már a falunk Pest megye legelmaradottabb települése a közművek kiépítettsége területén, tegyük azért, hogy a házaink, telkeink, közterületeink ápoltak, rendezettek legyenek! Első bejárás során az időjárás nem kedvezett, így egy másik időpontban folytattuk a Hatósági Osztály munkatársaival a bejárást. Fontos az árkok tisztán tartása a csapadék víz elvezetése végett, illetve parlagfű egyéb allergiát okozó gyomnövények elleni védekezés.

Pilisszentlászló, 2018-09-12

*Pilisszentlászlói Polgárőr- és
Önkéntes Tűzoltó Egyesület*

Intézkedés csőtörésnél

2018. szeptember 21-én 10 óra 00 perckor az egyesületünk két polgárőr tagja külterületi járőrszolgálat során észlelte, hogy a Pilisszentlászló, Sikárosi utca egyik családi házas ingatlan erdő felőli oldalán folyamatosan több liter mennyiségű víz tört elő a talajból. A két polgárőr, késlekedés nélkül értesítette a ház tulajdonosát. Az ingatlantulajdonos azonnal felvette a kapcsolatot a vízügyi szakemberrel, aki megállapította, hogy a

kert végi csap vezetéke tört el, azt a vízbázisról lekötötték, és ezzel megszüntették a víz elfolyást. Az intézkedés további eljárást nem igényelt, a kifolyt víz nem veszélyeztetett egyéb értéket, az erdős részben elszivárgott. A tulajdonos, megköszönte a polgárőrök éberségét.

*Pilisszentlászlói Polgárőr- és
Önkéntes Tűzoltó Egyesület*

Fórum a parlagfűszezon tapasztalatairól

Országos szakmai szervezetekkel közösen tartott fórumtanácskozást az idei parlagfűszezon tapasztalatairól az Országos Polgárőr Szövetség és a Baranya Megyei Polgárőr Szervezetek Szövetsége szeptember 21-23 között.

A „Polgárőrök a Parlagfümentes Településekért” program keretében szervezett rendezvényen dr.

Gyuricza Csaba, a Nemzeti Agrárkutatási és Innovációs Központ főigazgatója köszönetet mondott a polgárőrök parlagfű elleni küzdelemben végzett tevékenységéért. Kiemelte, hogy a védekezés elsősorban a földhasználók, földtulajdonosok feladata, ugyanakkor az elmúlt évek tapasztalatai alapján az eredményes

védekezés csakis széleskörű összefogással valósulhat meg. Míg, a hatóságok feladata annak ellenőrzése, hogy a parlagfű elleni védekezésben a földhasználók eleget tesznek-e jogszabályi kötelezettségüknek, addig a polgárőrök szemléletformálással, és a felderítésben történő közreműködésükkel segítenek.

Zámbó Péter, az Országos Polgárőr Szövetség szakmai alelnöke elmondta, hogy az országosan mintegy 63 000 tagot számláló Polgárőrség a parlagfű elleni küzdelemben az Agrárminisztérium támogatásával már négy éve vesz részt. A szemléletformálás mellett a polgárőrök a nagyobb

kiterjedésű területeket szárazföldi, és légi úton végzett járőrszolgálat során ellenőrzik. Az idei év során a girokopterrel, sárkányrepülővel és siklóernyővel végzett légi felderítéssel országosan több mint 100 000 hektárnyi területet ellenőriztek a polgárőrök.

Pilisszentlászlói Polgárőr- és Önkéntes Tűzoltó Egyesület részéről a fórumon Dr. Schweickhardt Gotthilf vett részt.

forrás: OPSZ

*Pilisszentlászlói Polgárőr-és
Önkéntes Tűzoltó Egyesület*

Európai Polgár Díjat kapott Szvorák Katalin Kossuth- és Liszt-díjas énekművész 2018. szeptember 21-én a Magyar Tudományos Akadémia Dísztermében.

Pilisszentlászlói Polgárőr- és Önkéntes Tűzoltó Egyesület, a Kürtös szerkesztősége, szívből gratulál falunkban lakó Szvorák Katalin Kossuth- és Liszt díjas énekművésznek.

*Pilisszentlászlói Polgárőr- és
Önkéntes Tűzoltó Egyesület*

Konzultációs Fórum

Konzultációs Fórumot rendeztek 2018.

szeptember 26-án a Szentendrei Rendőrkapitányságon.

A rendezvényre meghívást kaptak a települési önkormányzatok polgármesterei és jegyzői, a Szentendrei Járási Hivatal vezetője, a Váci Tankerület Központ vezetője, a polgárőrsegek, az iskolák és egyházközségek vezetői, valamint a kisebbségi önkormányzat vezetői. A megbeszélésen a járás bünygyi-közbiztonsági- és közlekedési helyzetén kívül szó esett az együttműködés fontosságáról. Kovács László r. ezredes

kapitányságvezető a hideg idő beálltával az utcán

élők védelme érdekében a civil szervezetek való együttműködés és kapcsolattartás fontosságára hívta fel a figyelmet. A fórumon a Pilisszentlászlói Polgárőr- és Önkéntes Tűzoltó Egyesületet Mihics József elnök képviselte, míg a Visegrád Települési Polgárőr Egyesületet Illés Miklós Attila elnök.

*Pilisszentlászlói Polgárőr- és
Önkéntes Tűzoltó Egyesület*

Történelem fintorai

„Nyakatokon vad úri tatárok, mégis büszke a ti fejetek”! Írta Ady Endre. Sajnos az elnyomás és kizsákmányolás, akárcsak az ellenük folytatott harc egyidős az emberiséggel. Ezért ölte meg Káin Ábelt, Rómus Remuluszt. Viszont Hunor és Magor sosem harcolt egymás ellen, vagyis testvéri szeretettel testvérharc nélkül is lehet élni, de aki békében akar élni annak, késznek kell lenni a harcra. Ilyen a világ. Erről szól az emberiség egész történelme és a JÖVŐJE is. A rómaiak rabszolgatartó, militarista birodalmát elsöpörte a népvándorlás. S szláv, germán és pusztai népek áradata. Nem kár érte.

A feudalizmus azonban újabb „kiűzetést” jelentett az embereknek a „földi paradicsomból”. „Második honalapítónk” IV. Béla igazi katonai antitalentum volt, de a világ valaha létezett legnagyobb birodalmával szemben Eurázsia területén öneki sem, lehetett elméleti esélye sem. Csak Afrikában verték meg őket az egyiptomi mamelukok. Nem várba húzódott, hanem egy tengeri sziget várába. Utolérték a tatárok, de elfogni nem tudták. Ezért költöztette lányát, Margitot egy szigetre, és ezért rendte el az egész ország területén a kővárak építését. Sajnos a vártulajdonosok ezzel fél évezreden keresztül maximálisan vissza is éltek. Rabló lovagokká váltak. „Vad úri tatárokká”. A nép által épített és fenntartott váraikból szipolyozták és kínozták a népet.

Az Alföldön nem léteztek várépítésre optimális hegyormok. Ezért csak a mocsarak mesterséges szigeteire tudtak várat építeni: Gyula, Szigetvár, stb. A Dunán-túl és főleg a felvidéken szlováklakta területeken azonban rengeteg „felleg” várat lehetett készíteni amagányos csúcsokon. Ezek biztonságából a földesurak mindent megtehettek a védtelen jobbágyaikkal szemben. Akik kizárólag

egyfelé menekülhettek. Az erdőbe. Akárcsak a tatár, török, labanc elől, a bárók és grófok elől is csak a mocsarakban, nádasokban, hegyekben lehetett elbújni. Mindezt az elvesztett Dózsa paraszt-háború után is. A mocsár piócáin, és szünnyogjain túl az úri vérszívók is utánuk mentek. Mohács előtt Werbőczy „Hármaskönyv”-ében teremtett jogi alapot a jobbágyság vadászatának, halászatának és erdőhasználatának tilalmára, a várurak teljhatalmára. Ez az ember „betonozta be” az urak jogait és a nép jogfosztottságát.

Az oda-vissza vonulató ellenséges csapatok elől viszont megintcsak a sűrűségekbe lehetett menekülni. Ahol a malária jobban pusztított, de a pestis kevésbé. A bujdosás évszázadokra életformává kellett váljon, annak aki „nemtelenek” – tehát nem nemesnek született. Így volt ez máskor és máshol is. Az angolok legnépszerűbb nemzeti hőse Robin Hood is a saját íjhúrjára lett volna az ottani, akkori törvények szerint felakasztva, ha szarvaslövésen rajtakapták volna. Katona József „Bánk Bán” – jában is arról panaszkodik még Tiborc, hogy az urak minden területükből „vadászó kertet” alakítanak. Horthy egy egész falut szüntetett meg a Mátra és Bükk között, mert a panorámája miatt vadászterületté alakította. Kádár, de főleg társai ezerszámra löhették a vadakat, amíg a dolgozó nép dolgozott. Csányi Sándor barátja helikopterről vadászva lezuhant...

A hatalom gyakorlója az erdőn sem akartak osztozkodni soha senkivel.

„Uraságnak fogy a szőlő,

neki durrog az az erdő.

Övé a tó a víz alatt,

Neki bújnak jól a halak.

Iszapba.” – írja József Attila.

„A törvény vevében” – így Jánosíknak is meg kellett halnia. Petőfivel egyidős korában. Így nem tudtak megöregedni. Örökifjú legendává váltak. Ellentétben Rózsa Sándorral, aki a körözési adatai szerint szőke volt és kékszemű. Szeretője békési szlovák származású volt a neve alapján. Veszelka – jelentése esküvő, ünnep, de ez egy másik történet.

Losonci Miklós

Közmunka – társadalmi munka

Közmunka, vagy társadalmi munka? Mindegy minek nevezzük, vagy nevezték elődeink. Az a lényeg, hogy lakozzon bennünk közösségi szellem. Erre alapozva tegyünk is néha, néha valamit, kis alig ezerfőnyi közösségünkért. Miért hagyjuk, érvényesülni a régi mondást, mely szerint; „minél nagyobb egy közösségen belül az anyagi rétegződés, annál inkább távolodnak el a szeretett és békés együttéléstől”? MIÉRT, hagyjuk, hogy így legyen? Ez sajnos, egyre inkább miránk, az őslakosokra is vonatkozik. Saját elődjei sírját, minden családnak rendben tartja. Annyira, hogy ez nagyon dicséretes és példaértékű. A sírokon kívüli terület, bejáró, kerítés, tehát a tradicionális

temetőnk teljes területe is a mienk. Mienk, az utódoké és lesz majd az utódainké! Tehát nekünk kell gondoskodnunk róla. Nem várhatunk mindenben a temetőgondnokunkra. Neki ezeken felül is sok egyéb „bokros” teendője is van!

Dobai Ferencnek, kedves Ferkonknak nem kellett kétszer szólnom, hogy az alsó baloldali képen lévő bokros területet, amitől a körülötte lévő sírok elmohásodtak, kivágja majd a konténerhez, hordja. Ott aztán Petkó Gábor temetőgondnokunk, a szabályokat betartva az engedélyezett napon eltűzelte.

Szöveg-fotó: Franyó Rudolf

Amikor még mindenki tisztelte és elismerte a magyar politikát

HATÁRNYITÁS

1989. szeptember 10-én szabad az út Magyarországról az NSZK-ba a NDK állampolgárai számára. E napon Horn Gyula külügyminiszter az MTV „A Hét” c. műsorában jelenti be a magyar kormány döntését: 24 órakor megnyitják a magyar határokat az eltávozni kívánó NDK állampolgárok előtt, azaz szabadon távozhatnak minden olyan államba, amely hajlandó számukra a be- vagy átutazást engedélyezni. És ma szabadok vagyunk! A szó valódi és átfogó értelmében, mindenki mehet, amerre lát, és zsebe engedi!

Keresztneveink

Jeles napok védőszentek

BRIGITTA özvegy. Meghalt 1373, Ünnepe: október 8. Svéd főrangú családból származott. Fiatal korában Magnus Eriksson király uvarmestermője volt. Özvegy korában egészen visszavonult a világtól és egy női szerzetet alapított. Az Úr Jézustól sok misztikus kegyelmet és kinyilatkoztatást nyert. Nagy szerepe volt abban, hogy V. Boldog Orbán pápa Avignonból visszatért Rómába (1367). Brigitta jelentése az ónémetben: fénylő, magasztos és „apja leánya” is, mert apja neve Birger volt.

KÁLMÁN vértanú. Meghalt 1012. Ünnepe: október 13. Mint ír zarándok, Kolman néven szerepel a mártírok között. Magyarban a Kálmán kedvelt név. A pogányok kémnek nézték, és halálra kínozták. Szent Colomanus Ausztria védőszentje. Colomanus az ónémetben: hősi zarándok, sisakos ember.

TERÉZ NAGY szűz. Meghalt 1582 Ünnepe: október 15. A sarutlan karmeliták büszkesége, Spanyolország védőszentje, Szentegyházunk dísz.

Életét jellemzi az a kép, melyen jobb válla felett a Szentlélek galamb képében bújja fülébe az üdvös gondolatokat. A spanyol irodalom korának megindítója. A karmelita rend második alapítója. A misztikai élet mestere. Albában őrzött szíve az Isten szeretetének kegyelmi erejével sok betegnek gyógyítója.

Szent Teréz a ruhatisztítók védőszentje. A buzgó imádság kegyelméért hívjuk segítségül. Therézia, Teri, Terka, Terus, Rézi a görögben: vadásznő. A spanyol Tharasia szóból: bátor.

FERDINÁND - NÁNDOR hitvalló. Meghalt 1252. Ünnepe: május 30. Kasztília legnagyobb királya minden ponton visszaszorította a mórokat Jelszava volt: „Isten az én segítségem.” Buzgó lelkületére jellemző, hogy spanyol földön ő honosította meg a nagycsütörtöki lábmosást és Úrnapjának megünneplését. Kisgyermek korától egészen haláláig nyakán viselte a Szűzanya emlékérmét. Nándor jelentése a nyugati gótban: hadban merész. Magyarországon október 19-én is ünneplik.

Gondolatok

Az év minden napjára, a bölcsektől

A zaj semmit nem bizonyít!
Egy tyúk néha akkora ricsajt csap,
mintha aszteroidát tojt volna.
Mark Twain

Egy ember addig nem részeg,
Amíg úgy tud feküdni a földön,
Hogy nem kapaszkodik semmibe.
Joe E. Lewis

Nem mindig az egyenes út
a legrövidebb.
Hans Habe

Érkezz várt vendégként,
És szívesen fognak látni.
Gracián

Egyetlen társadalom számára sincs
hasznosabb befektetés,
mint csecsemőkbe tejet adagolni.
Winston Churchill

A magyarnak mindenkori
S most is legnagyobb ellensége
- a magyar.
Széchenyi István

Levelezés Tereza

Tereza tér, sokan így ismerjük a mai Petőfi teret. (Pilisszentlászló története, című könyv alapján azért Tereza, mivel egyszer itt lakott egy Tereza néni annak lánytestvérével és férjével). A történet folytatása nem ismert, miért is hagyott ekkora emléket a nevével.

Régen fiatalok gyülekezőhelye volt, avagy szerelmesek titkos találkozója. Ha jól tudom, az ottani nyomós kútnál ittak a hazafelé terelt állatok is.

Lényeg az, hogy az a sarok mindig tele volt élettel. Hányan sétáltak el mostanában arra? Hányan láttak is, nem csak néztek?

Félreértés ne essék, az elrendezés, és kivitelezés, a padok mind-mind nagyon tetszetősek, hogy úgy mondjam le a kalappal. Bár, hogy korrekt tájékoztatás nélkül történt a korábbi terület tarvágása, az sok embert megdöbbsentett. A mostani elrendezést köszöni minden lakó és arra járó az Önkormányzatnak és a Waldorf Iskolának. Tudtommal mindkettő munkáját dicséri. Valóban nagyon szép, lenne.

Viszont azt látta bárki is rajtam kívül, hogy a fák 2/3-a halott? Igen, halott, már tavasszal sem hozott friss hajtást. A törzsük, águk még megvan, de árnyékot sose fog adni egyetlenegy embernek is. Egy tér, aminek nagy részében nincs élet.

Nem vagyok kertész, csak józan paraszti ésszel áldottak meg. Az

ember tavasszal ültet, vagy ősszel, attól függően mit is akar termesztetni, nevelni. A most beültetett növényeket, fákat télvíz idején telepítették be, fagy környékén. Ez a művelet tavaly történt, közel egy éve. Gondolom, a költségvetésben korrektül megvan a projekt lebonyolítása pénzösszegben, és minden klappol, de vajon például a polgármester, aki arra jár haza, odanéz? Egyáltalán érdekli? Vagy a testületi tagokat? (már aki persze itt lakik)

Kis dolognak tűnhet valóban, de vagy tegyenek jól valamit itt a faluban, vagy néha nézzenek már rá mit is műveltek. Mert így valóban lehet dicsekedni, hogy a falu fejlődik, - holott nem látjuk-, pedig csak foltozgatnak dolgokat.

I. Bátor Botond

Öreg nénje

Őzike nélküli „öreg nénje” írásához, egy kis megjegyzés.

A leírtak igazak, de...

A városiak, mint ahogy mi is, azért választottuk ezt a falut, mert nyugalmat, csendet kerestünk.

El akartuk hagyni a város zaját, porát. A kedves hozzászóláshoz még annyit szeretnék hozzáfűzni, hogy az állattartásnak vannak írott és íratlan szabályai. Nagyon jól tudjuk azonban, hogy nem minden lakosunk azonosul ezekkel a humánus, békés egymásmellett élés szabályaival.

Egyébként is zajosak vagyunk, és nagyon sokszor nem vagyunk tekintettel szomszédjainkra és az egész faluközösségre.

A 21. században élünk, a világ, szép – mi emberek változtunk meg sajnos rossz irányba, mert nem vagyunk tekintettel egymásra; ez bizony nagy kár! Nem lenne szabad elfelednünk német ajkú testvéreink, „élni és élni, hagyni” ősi mondását!

Ez a mondás lebegjen minden lakosunk szeme előtt!

Solláriné, Csöpike

Itt van az Ősz, itt van újra

Kis falunk főtere, az utak tele gépkocsikkal. A főtéren a VOLÁN autóbuszai (néha veszélyeztetve járművüket) csak nehézkesen tudnak mozogni. Úgy látszik nincs „kiút”.

Az Önkormányzat nem törődik a problémával. Azért megjegyezném – az itt élő gépkocsi tulajdonosok is nagy szeretettel sajátítják ki a közterületet, holott köztudomású – járda

Pilisszentlászlón nincs. Gyermekeink, szeretett állataink veszélyben vannak.

Kérjük a faluvezetést nagy tisztelettel, hogy intézkedjenek, hiszen a probléma egyre nagyobb lesz.

Solláriné Csöpiké

Fűben, fában van az orvosság

Szívbarát keverék

Hozzávalók: 1 tasak őrölt kardamom, 1 tasak fahéj őrölt, 1 tasak gyömbér őrölt, 1 tasak kömény őrölt. 20-25 dkg. méz.

Kis láboskába egy bögrényi (kb. 3dl.) vizet öntünk, és takaréklángon melegítjük.

Közben beletöltjük a négy tasak tartalmát. Összekeverjük, és öt-hat percig forraljuk, majd beletöltjük a 20-25 dkg. mézet és jól összekeverjük. Később, langyos állapotban, üvegben töltjük.

Felhasználás módja; egy 3dl. bögrét háromnegyedig töltjük vízzel, majd mikroba helyezzük, meg melegítjük.

A hűtőben tartott keverékből egy evőkanálnyi beletöltünk, majd szintén egy evőkanál mézzel ízesítjük és lehetőleg reggel éhgyomorra, megisszuk.

Hosszantartó hatását hat-nyolc nap múlva fogjuk érezni, de már az első alkalommal is meggyőződhetünk róla.

A keverék felhasználása előtt mérjük meg vérnyomásunkat, majd fogyasszuk el az italt és kb. 15-20 perc múlva, végezzük el a kontrollmérést. Kellemes meglepetésben lesz részünk!

Öreg nénye az erdőszélről

Tisztelt Szerkesztő Úr!

A Kürtös szeptemberi számában megjelent cikkével kapcsolatban bátorkodtam tollat ragadni és néhány szó erejéig észrevételezni azt.

A cikkében lévő kép valóban megjelent az interneten, én magam is láttam, és mint régebbi ívású kispesti születésű tudtam ezekről, a névváltoztatásokról. Tehát számomra ez a kép nem okozott meglepetést, hiszen tudtam, hogy Lantos és Puskás is abszolút sváb szülőktől származtak. Mint akkori nagy focirajongó, azt is tudom, hogy a szép magyar hangzású Kocsis nem magyarosította meg a nevét. Megtette azt édesapja, még fia születése előtt. Tehát ő is ugyanolyan németajkú volt, mint Lantos, és Puskás. Mint német szlovák szülők sarja, nagyjából jártas vagyok Közép Európa meghatározó két nyelvcsaládjában a germán és

szláv nyelvekben. Így, igazat kell adnom Önnek, abban hogy Czibor viszont a szlovákság részvételi arányát növelte a minden idők legjobb magyar futball csapatának.

Az „Aranycsapat” fotójához, írt gondolatait, viszont mint szintén, nemzetiségi, nagyra értékelem.

Cikkében sem magyar ajkú testvéreinket, sem nemzetiségeinket meg nem sértette. Kormányunkkal kapcsolatos azon megjegyzése, hogy eddigi történelmünk folyamán soha nem látott jó indulattal támogatja kicsi országunk minden nemzetiségét valóban igaz.

A sokrétű Kürtös további szerkesztéséhez, jó egészséget kívánok!

Tisztelettel, „Turista Pista”

Humor

MENNYORSZÁGBA JUTÁS

Pali bácsiék disznóvágáskor, a szomszédos plébános urat is meghívták a disznótoros vacsorára, aki a vacsora utáni borozgatás közben megkérdezte a társaságtól:

- Meg tudják e mondani nekem, mit kell tenni az embernek, hogy a mennyországba kerüljön? Pali bácsi borízú hangon válaszol:
- Ahhoz bizony meg kell halnia.

NAGYTAKARÍTÁS

Jankó édesanyja, mikor nagytakarításkor, meglátta Jankó ágya alatt lévő üres sörösüvegeket elszörnyülködve, kérdezte:

- Jankó, honnan származik az ágy alatt lévő rengeteg sörös üveg?
- Nem tudom édesanyám, én még soha nem vettem üres sörösüveget.

HÁROM NAPONTA

János bácsi panaszkodott szomszédjának:

- Képzeld Józsikám, ha eljövök ide a kocsmába, az asszony három napig nem beszél velem. Józsi gondolkodott, majd megkérdezte:
- Akkor milyen gyakran jársz ide?
- Hát, úgy, háromnaponta.

NA LÁTOD!

Géza bácsi a mise után a kocsmában mulatta az időt. A felesége érte küldi a még iskoláskorú Bélát

- Édesapám jöjjön már haza, mert édesanyám már kiabálós kedvében van.

Géza bácsi maga mellé ültette Bélát majd hozott neki egy féldeci törkölypálinkát.

- No, addig nem megyünk haza, amíg ezt meg nem iszod. A fiú szagolgatta, kortyolgatta, félórába telt, amíg elfogyott. Akkor az édesapja megkérdezte:

- Milyen volt fiam?
- Szörnyű édesapám iszonyatos!
- Na látod! Édesanyád meg azt hiszi, hogy én szórakozni járok ide!

GYERE, VISSZA HA LESZ PÉNZED

Kiss Márton, mint suszter mester dolgozott a mostani Tölgyfa utcában lévő műhelyében.

A szegények susztere volt, olcsón, úgy ahogy tudta, megjavította az elnyűtt lábbeliket.

Ugyanakkor büszke volt mesterségére, amiből sajnos csak szegényesen tudott éledélni.

Mikor nem tudta, vagy nem akarta valaki cipőjének a megtalpalását kifizetni, dühbe gurult, letépte talpát, visszaadván a cipőt:

- No, ha lesz pénzed, gyere vissza!

ÉN KIHÚZOM

János bácsi segíteni ment komájának a disznóvágáshoz, amely segítséget azután szokás szerint komája viszonzni szokta.

Szorgoskodtak egész nap, na meg fogyasztották az italt is, sötétedésre befejezték a fő munkákat.

Másnapra csak a zsír kiolvasztása és a sajt megtöltése maradt hátra.

Elkezdődött előkészülete a disznótoros vacsorának, ami az asszonyok feladatához tartozott.

A férfiak lementek addig megnézni a helyi italboltot, ahol egy pohár sör, vagy fröccs mellett kielemezték a napi munkájukat.

Azután visszamentek, kezdődött a disznótoros, ami hajdanában felért egy kisebb lagzival. Esetenként, még maskarának öltözött asszonyok is jöttek fokozni a hangulatot. Így volt ez akkor is. A bor fogyott, a hangulat fokozódott. Jöttek a nagyotmondó elbeszélések, amiket később éneklés, dalolás követett.

Aztán nótaszünet között ismét a bölcselkedések. Közben, ki tudja hányadszor fogyott ki a kancsóból a bor.

- Hej, komám lemehetnél a pincébe bort húzni! - szólt János bácsihoz a ház ura.

János bácsi fogta a kancsót, elindult a veranda előtti pincejáróhoz, lenézve a lépcsőkön a sok italtól elszédült, ezért, félt lemenni. Odakiáltott hát, az asztalnál bóbiskoló komájának:

- Gyere, hozd ki a slagot, nem megyek le, én innét is kihúzom!

A Szentírás vasárnapja

Minden évben szeptember utolsó vasárnapján, idén szeptember 28-án ünnepelte az egyház Szentírás vasárnapját.

A biblia védőszentjének, Szent Jeromosnak az ünnepéhez, szeptember 30-ához legközelebb eső vasárnapon a katolikus egyház különös figyelmet szentel a Szentírásnak.

A Szentírásvasárnap megtartását

Magyarországon elsőként rendelték el a világon. Kezdetben nagyböjt egyik vasárnapján ülték meg az ünnepet, csak később helyezték át szeptember utolsó vasárnapjára.

Ezen a napon a katolikus templomokban kiemelt helyre teszik a Bibliát, és hálát adnak Istennek azért, hogy a szent könyvnek köszönhetően megismerhetik a Teremtő elképzeléseit. Eligazítást és erőt meríthetnek belőle életükben.

A híres bibliafordító: Szent Jeromosról röviden.

Szent Jeromosnak köszönhetjük a mai bibliafordítások alapját, képező fordítást. Az ortodox kereszténység is szentként tiszteli. 347 körül született Dalmáciában, Stridon helységben (a mai Csáktornya közelében), jómódú keresztény családban. Először Milánóban, majd Rómában tanult retorikát, filozófiát görög és latin nyelven. Kezdetben jobban érdekelték a klasszikus költők, különösen Vergilius művei, Cicero és Plátón filozófiai munkái, mint a Biblia. Egy angyali álom hatására megkeresztelkedet. Később zarándokútra

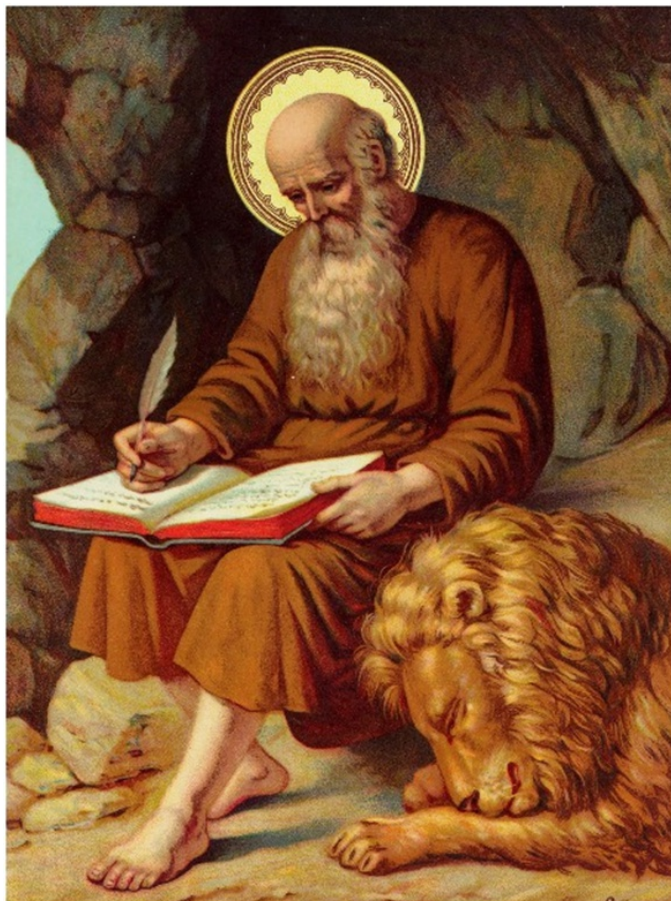
indult a Szentföldre, ahol öt évet töltött remeteként. A monda szerint kihúzta a tövist, egy oroszlán

talpából, amitől az állat rögtön megszelídült és kísérője lett. Később Paulus püspök pappá szentelte. 382-ben Damaszus pápa titkára lett. Latin nyelven kellett a Szentírás fordítását elkészítenie.

Egyiptomba, Izraelbe, végül Betlehembe ment, itt két kolostort alapított. A születés barlangja közvetlen közelében élt, tovább tanulta a hébert, éjszakánként egy rabbi 1-1 aranyért tanította. Ezután egy hosszú, irodalmi téren nagyon termékeny időszak következett életében, amely harmincöt esztendeig tartott. A

tudósak segítségére volt nagy könyvtára és sok feljegyzése, melyeket a korábbi évek utazásai során, gyűjtött. Mindenekelőtt eredeti nyelvből lefordította a Szentírásnak majdnem minden könyvét. Ez önmagában olyan teljesítmény, mellyel kivívta magának a kortársak bámulatát. Megteremtette azt az alapszöveget, amelyet Vulgata néven a latin egyház egészen a legutóbbi időkig hivatalos szentírási szöveggként használt. V. századi források 420. szeptember 30-ra, Betlehembe teszik temetése napját. Földi maradványait a római Santa Maria Maggiore bazilikában temették el újra a VI. században. Rómában a VIII. század óta ünneplik.

Franyó Rudolf

Impresszum:

A szerkesztőség címe: 2009 Pilisszentlászló, Petőfi S. u. 55.

Felelős szerkesztő - kiadó: Franyó Rudolf

E-mail: franyorudolf@citromail.hu | Tel.: 06 20 947-9243, 06 26 338-093

Nyomtatás: technovaszentendre@gmail.com • 06 30 280 5189

Megjelenik havonta • Iktatószám: CE/15092-2/2015